N°. 94. A°. 1835.

MAANDAG DEN 23sten NOVEMBER.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

MILITAIR BUREAU.

Den 18den *November* 1835.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is bij Gouvernements-Order van heden, N°. 222/22, tot *Eersten Luitenant* bij de Eerste Afdeeling der Schutterij van *Paramaribo* benoemd, de oudste Tweede Luitenant bij genoemde Afdeeling, DANIEL BENJAMINS.

De Eerste Luitenant Adjudant.

R. H. ESSER.

PARAMARIBO, 19 *November* 1835.

Namens, en op last van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, heeft de ondergeteekende de Eer ter kennisse van het Algemeen te brengen:

Dat voortaan eenmaal in de week, en wel des Woensdags, te beginnen met den 25sten dezer, ten Gouvernements-huize AVOND GEZELSCHAP zal plaats hebben.

Dat aldaar zullen worden ontvangen alle de Heeren en Dames, welke vroeger zijn geadmitteerd geweest:

Dat degene, welke nog niet zijn geadmitteerd geweest, en verlangen zouden om te worden toegelaten door het intermediair van eenen der Heeren Adjudanten aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal hiervan kunnen doen blijken, ten einde te vernemen, of zij ten Gouvernements-huize zullen ontvangen worden.

Dat de Heeren en Dames, welke het Avond Gezelschap zouden willen bijwonen, vriendelijk verzocht worden, zulks, op den dag van hetzelve, ten Gouvernements-huize te willen doen weten, vóór of uiterlijk des middags ten *twaalf* uren.

De Eerste Luitenant Adjudant,

R. H. ESSER.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den* 19 *November* 1835.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen JOHANNIS PAULUS CORNELIS VAN DE LANDE, *jongman*, geboren te *Suriname*, van de Moravische Broeder-Gemeente en CAROLINA FRANCINA BRANDON, *jonge dochter*, geboren te *Suriname*, van de Luthersche Gemeente, beide alhier woonachtig. En

MOZES PRETTO HENRIQUES, *jongman* en RIBCA NUNES CAMPOS, *jonge dochter*, beide van de Portugesche Israëlitische Gemeente, alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

T. H. SCHOTBORGH.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

WEST-INDIEN.

CURAÇAO, den 26 September.

Verleden Zondag, den 20 dezer is de Nederlandsche gewapende schoener *Grand Canal*, gekommandeerd door den Luitenant der 1ste klasse SONDERMANS, van Puerto Cabello aangekomen. De *Grand Canal* is te La Guaïra, Ocumare en Puerto Cabello geweest. Op de twee eerstgemelde plaatsen was alles rustig, doch op de laatste waren de strijdende partijen druk bezig elkander te beschieten. Naar wij vernemen waren de reformisten in Puerto Cabello in grooten angst en wachtteden alle oogenblikken een treurig einde aan de zaak die zij omhelsd hebben.

In het Oosten schijnen de reformisten te beginnen over te loopen.

De Generaal Guivarra en Valdez werden van Carupano, eene plaats in de provintie Cumana, oostelijk van de stad Cumana gelegen, aan boord van de schoener *Amazone*, naar La Gaira gevangen gevoerd. Generaal Valdez was civiel en militair opperhoofd in Carupano aan de hervorming toegedaan en had 700 man onder zich, doch ziende dat hem de middelen zouden ontbreken om vol te kunnen houden, en de geest zijner soldaten kennende, die ontevreden begonnen te worden, over het niet ontvangen van behoorlijke soldij, verstond zich met zijne officieren en manschappen, die zich onverwijld lieten overhalen om zich voor de konstitutie te verklaren. Dit geschied zijnde, liet Valdez het gebeurde ter kennis brengen aan het gouvernement van Margaritha, en verzocht versterking van de krijgsmagt; hierop werd Generaal Gomez met eene krijgsmagt van 200 man gezonden om bezit van Carapano te nemen. Bij de aankomst van Gomez te dezer plaats, zich onderrigt hebbende der omstandigheden, welke aanleiding gegeven hadden, om zich voor de konstitutie te verklaren, oordeelde hij het raadzaam, de beide opgemelde generaals naar La Guayra op te zenden.

Het konstitutionele gouvernement heeft een besluit aan de konsuls der bevriende mogendheden in Venezuela afgevaardigd, verzoekende dat de oorlogschepen van die mogendheden, alle Venezolaansche vaartuigen, welke na de herstelling der konstitutie, ingevolge een daartoe uitgevaardigd besluit, niet mogten voorzien zijn van nieuwe zeebrieven, als zeeroovers aan te merken en te behandelen. Dit besluit kan een gunstig gevolg hebben, wanneer de vreemde oorlogschepen (het gouvernement van Venezuela heeft zelve niet dan enkele kleinere schooners en boten) het opgemeld verzoek willen nakomen; want daardoor zullen zij de reformisten beletten kapers uit te rusten. De Engelsche oorlogs-korvet te Puerto Cabello scheen gevolg aan het besluit van den President Vargas te hebben willen geven, door aan eene Venezolaansche schoener, toebehoorende aan een zeker generaal Belushe, die toebereidselen gemaakt had om te vertrekken, te doen verwittigen, dat zij opgebragt zou worden, zoo zij onder zeil ging.

De stad van Puerto Cabello scheen geheel door de inwoners verlaten te zijn. Men zag er geene dan gewapende personen. Welke eene verwoesting en vernieling van eigendommen zal deze burger oorlog in gevolg hebben.

De reformatien hebben eene [illegible] digingg ontvangen, door de verklaring van Maracaïbo voor de hervorming.

Wij lezen in eenen Brief van den 17 dezer hetgeen volgt:

Op den 14 dezer heeft men in Las Puertas de Altagracia zich verklaard voor de hervorming. Op den namiddag bevonden 200 personen op het plein (*la plaza de San Juan de Dios*) en verklaarde zich voor de hervorming, doch in *la plaza de Cathedral* kwam er ook een hoop volks bijeen en verklaarde de regering te zullen handhaven en zich met nadruk tegen de partij der hervormers stellende. Te vijf uren ging generaal Montilla bij de menigte te *San Juan de Dios*, waarop het volk uit een ging, gelijk ook de groep, welke vergaderd was in *la plaza Cathedral*.

Op den 15 waren eenige troepen naar Parija gezonden, alwaar zij in der Wilver omstreken de inwoners zich onder den Generaal Merino (opperhoofd der reformisten) verklaard hebben.

Op den 16, des avonds te zes ure, heeft men gepoogd den Heer Nunez, *juez politico*, gevangen te nemen, doch deze vooraf van den aanslag verwittigd zijnde, maakte zich uit den weg.

De brief eindigt met aan te merken, dat de militaire er de baas spelen.

Er lagen twee gewapende vaartuigen te Maracaïbo, eene schoener en eene bark, welke bestemd waren naar La Guaïra. — Misschien met de verklaring van Maracaïbo, dat die vaartuigen andere bestemming zullen erlangen!

De beweegredenen van Maracaïbo om eene hervorming van de konstitutie te hebben, zullen van een anderen aard zijn, dan die van Cumana en Barcelona. Deze beweren, dat er gebrek is in de wijze van verkiezing, doch wij gelooven dat het den inwoners van Maracaïbo onverschillig is, welke ook de konstitutie van Venezuela moge zijn, als zij maar van dezelve, kunnen worden afgescheiden, het zij om een onafhankelijken staat uit te maken, of om tot Nieuw Granada te behooren. Dit is het belang van Maracaïbo.

De beweegredenen van Puerto Cabello voor eene hervorming schijnen aan niemand bekend te zijn.

Uit de Caraccas Couranten hebben wij eenige officiële stukken geplaatst, zijnde gelukwenschen der Gouverneurs van eenige provintien, wegens het herstel der konstitutie en het verdrijven der omwentelings-gezinden uit de hoofdstad. Dezelve zijn gerigt aan den President der Republiek. Hieruit blijkt het dat de provintiën Varinas, Merida, Coro, Barquisimeto, Apure, Guajana en Margaritha, en bijgevolg alle deelen der republiek, behalve Cumana en Barcelona, aan de konstitutie getrouw zijn gebleven. Indien er in opgenoemde provintien geene latere gebeurtenissen hebben plaats gehad ten gunste der reformisten, dan is hunne magt zeer zwak tegen die van het gouvernement van Vargas, en het is te voorzien, dat zij het niet lang vol zullen kunnen houden.

Men beschuldigt intusschen de partij der reformisten van allerlei onregtmatige

maatregelen te hebben genomen, ten einde zich staande te houden; als: het vrijstellen en wapenen van veroordeelde misdadigers en van overgelopene slaven. Men kan zich voorstellen hoedanig zulke maatregelen de maatschappelijke orde den pas herstelden Landbouw moeten terug zetten.

Uit Caracas is ons het navolgende nieuws medegedeeld:

Het was den 27 Julij dat Generaal *Paez* Caracas binnen trok. De hervormers hadden op den morgen van dien dag deze stad verlaten, na alle ammunitie en buskruid, dat in die plaats voorhanden was, vernield of bedorven te hebben.

Dienzelfden dag zond Generaal *Paez*, aan de hervormers een kommissaris af met uitnoodiging om zich over te geven doch dezen sloegen eenen wapenstilstand voor, ten einde gedurende dezelve de konstitutie te wijzigen. Deze voorslag werd van de hand gewezen, waarna Marino oostwaarts optrok en een weinig ten westen van Barcelona post vatte.

De vreemde kooplieden die in Venezuela gevestigd zijn en wier belang het is het tegenwoordige konstitutionele gouvernement te ondersteunen, schijnen aan Generaal *Paez* eene zeer belangrijke somme gelds verschoten te hebben. De vaartuigen die te La Guayra lagen, werden daarna bevracht, om eenige honderd man troepen naar Rio Chico over te voeren, een belangrijk punt om de hervormers te beletten verder door te dringen.

Wij hebben nog geene genoegzame inlichtingen om te weten welke provincien der hervorming zijn toegedaan, en welke de constitutie zijn getrouw gebleven.

Zoo men wil zijn de hoofdoogmerken, waarop de hervormers aandringen, deze: de herstelling der Roomsch Katholijke alleen onafhankelijke kerk in hare oude heerschappij met uitsluiting van alle andere godsdienstige genootschappen uit de republiek van Venezuela; het daarstellen van een civil en militair gouvernement, dat is een militair aan het hoofd van de regering te hebben; en het ontzeggen aan alle vreemdelingen van het burgerregt in Venezuela, of zoo men wil het verbannen van alle vreemdelingen uit dat land.

De Venezolanen vinden zich zelven genoegzaam en hebben geene vreemdelingen noodig om hen te helpen hun land in bloei en welvaart te brengen. Hun land behoeft niet even als de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, de armen van Duitsche en Iersche landbouwers, om den grond vruchtbaar te maken, noch de nijverheid van de Europeers om wetenschappen voort te planten, alles hebben zij in hun eigen schoot; en de handel met alle natien zal door hen en hunne vaartuigen en zeelieden alleen gedreven worden. — Dit land zal een ander China in Amerika worden. De lezers zullen wel begrijpen dat het niet alle Venezolanen zijn, die alle handel en gemeenschap met de vreemdelingen willen vernietigd hebben, het zijn alleen de lichtschouwende, die bevreesd zijn dat de vreemdelingen het volk door de verlichting voortvloeiende uit kunsten en wetenschappen, aan hunne heerschappij zouden ontrukken.

Doch de meer verlichte bewoners van Venezuela hopen en wenschen wij dat het rijk der duisternis niet meer de heerschappij in Venezuela bekome.

De zaak der Wetgeving bevindt zich thans in een zeer hagchelijken toestand. Monages rukt tegen Caracas met 80,000 troepen, om de hervormers te ondersteunen.

Maracaibo is ook niet minder onrustig en zal niet te vrede gesteld worden, voor dat er eene scheiding plaats hebbe, en zulks zal niet ligt kunnen gebeuren, om dat in een krijgskundig oogpunt beschouwd, Maracaibo een sleutel is tegen Nieuw Granada.

Al deze voorvallen zijn vreemdelingen voor de ligenis die hare eingoed matteehabben verlaten en schuilplaats buitenlands zoeken. Deze week zijn alhier wederom een aantal passagiers van Puerto Cabello aangekomen, welke plaats zich in den hagchelijksten toestand bevindt. Generaal Carabano, bevelhebber der hervormers, is meester van de stad en van het Kasteel San Felipe. Hij heeft met de zijne gezworen, het kasteel niet dan in puinhoopen te zullen overgeven. Generaal Paez rukt aan op die plaats en zal eerstdaags binnen treden. Deze heeft een fort op een heuvel die de stad en den algemeenen weg bestrijkt, de *Vigia* genaamd, maar dit fort is zeer onbeduidend, want in den oorlog tegen Spanje, was het dikwijls van meester veranderd. — Het is maar met twee stukken geschut gemonteerd.

Men zegt dat Generaal Paez den vreemdelingen 24 uren tijd zoude gegeven hebben om zich in veiligheid te stellen.

Hoe meer men van de handelingen van Generaal Paez hoort, hoe hooger klimt hij in de achting van elk een. Had zijne administratie langer kunnen duren, tot dat de Venezolanen aan een vreedzaam leven gewoon zijn geraakt, en nijverheid en verlichting meer grond gewonnen hebben, dan zou eene verandering van het hoofd der regering aan factien geene gelegenheid gegeven hebben, om het land in een poel van ongelukken te storten.

Volgens berekening verliest het gouvernement van Venezuela door deze omwenteling dit jaar een inkomen van 12,000,000 pattienjes. Hoe groot is dan niet het verlies aan de voortbrengselen van het land die dat inkomen opleveren!

Er lag eene fransche oorlogs-brik in de haven van Puerto Cabello. De kommandant van deze brik had met Generaal Paez gemeenschap willen houden, doch werd de sloep van de brik, door Generaal Carabano belet, verder dan het fort op te varen, doch de fransche Kommandant remonstreerde sterk hier tegen, en men weet ons niet te zeggen, hoe het verder afgeloopen is.

DE PLANTZIJDE.

Zeker Heer Pavy te Parijs drijft thans eenen nieuwen, door hem uitgevonden tak van industrie. Hij fabriceert namelijk tapijten, touwwerk, en eene menigte andere voorwerpen, van de vezelen eener plant, die men tot dusverre in Frankrijk niet wist te gebruiken, en welke uitvinder, uit hoofde van den zijdeachtigen glans welke de daaruit vervaardigde stoffen hebben, den naam van plantzijde gegeven heeft. De door den Heer Pavy vervaardigde voorwerpen vinden bereids aanzienlijken aftrek. Onder anderen heeft de Minister der Marine touw van deze plantzijde naar Brest en Toulon gezonden, om het te beproeven; verscheidene scheepsreeders van Havre, Nantes, Dieppe enz. hebben hetzelfde gedaan, en volgens alle berigten prijst men eenpasig de ligtheid, sterkte de duurzaamheid van dit nieuwe fabrikaat. Dit touw is ook inderdaad van veel vaster substantie dan het uit hennep vervaardigde, en daar zulks veroorlooft den diameter van het loopend want te verminderen, zoo wordt daardoor ook de scheepsdienst verligt. De walvisch- en haringvangers inzonderheid vinden het gebruik van dit touw zeer voordeelig; want het is niet alleen zeer vast, en daarbij zoo ligt, dat het op het water drijft, maar het bezit ook nog de zeer belangrijke hoedanigheid, dat het water er geen invloed op heeft, en het derhalve niet geteerd behoeft te worden. Tapijten van deze plantzijde, die des zomers bijzonder koel zijn, en uit hoofde van hunen glans zeer fraai uitzien, vindt men bereids in vele aanzienlijke huizen. Ook hoeden laat de Heer Pavy vervaardigen, die 20 francs kosten, en ieder opzigt de schoonste italiaansche stroohoeden evenaren. Dit laatste artikel maakt is een nieuwe tak van industrie in het groot bekend.

De hoeveelheid der in Frankrijk door den druk openbaar gemaakte schriften, is sedert het jaar 1812 aanmerkelijk toegenomen. In het jaar 1812 werden er namelijk 72 millioen vellen papier gedrukt; in het jaar 1822 omtrent 96 millioen, en in het jaar 1826 omtrent 144 millioen. Gemiddeld kan men aannemen, dat in Frankrijk, even als in Duitschland, op 6000 zielen één letterkundig voortbrengsel komt te staan; in Engeland is zulks van 1 op 10,000; in de Nederlanden 1 op 8000, en in Denemarken 1 op 7000.

ADVERTISSEMENTEN.

☞ ALGEMEENE VERGADERING van het DEPARTEMENT PARAMARIBO, der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op HEDEN den 23sten dezer, des Avonds ten 7½ ure; in de Loge CONCORDIA.

Voorlezing: de Bestuurder D. J. EIJKEN SLUIJTERS.

Ballotage: de Heer J. C. W. BRUNINGS.

(42128) Op den 9den December e. k., zullen de ondergeteekenden door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen Verkoopen:

Zeven en veertig Koppen SLAVEN, aankomende de Erven wijlen Mevrouw de weduwe H. Z. COUDERC, geboren THOMAS, en Mevrouw de weduwe S. VIRULY, geboren COUDERC, laatst gewerkt hebbende op de Plantaadje *Bergerac*.

De Koopers kunnen het montant der koopschat in solide Wissels, getrokken voor Plantaadjen, *drie maanden zigt*, mits niet minder dan *Duizend Gulden*, ten genoegen van den Vendumeester voldoen, de Landsregten daar niet onder begrepen.

Ook zal over *Zes Weken*, dag en datum nader te bepalen, door denzelven worden verkocht: de Plantaadje *BERGERAC*, en de *GRONDEN* van *Groot* en *Klein Mondesir*, met de daaraan verbonden *zes* stuks *SLAVEN*.

Zullende de inventaris ten kantore van den Vendumeester voornoemd, in tijds ter visie liggen.

Paramaribo, den 18 November 1835.

W. C. KENNEDY *qq.*

H. J. BLANCKE *qq.*

(42128) Wordt *TE HUUR* of *TE KOOP* aangeboden: het *Chirurgijn-Etablissement* RUSTVELD, gelegen in *boven Commewijne*; te bevragen ter dezer Drukkerij.

Paramaribo, den 20 November 1835.

(42131) Op buitengewoon favorable Conditien, wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een *HUIS* en *ERF* aan de *Weidestraat*; — nadere informatie bij:

J. C. DOERRLEBEN, *qq.*

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 18den dezer, de Nederlandsche Schoener *Aurora*, Kapt. J. A. DE HAZETH, van *Curaçao*; Passagiers: den WelEd. Gestr. Heer MR. H. R. HAIJUNGA, Echtgenoot en drie Bedienden.

Idem, de Noord-Amerik. Brik *Mary* en *Eliza*, Kapt. J. SAYWARD

Idem, de Noord-Amerik. Brik *Sarah Ann*, Kapt. CHARLES FITZ. — Beiden van *Glouchester*.

Den 20sten, de Noord-Amerik. Brik *Ceres*, Kapt. F. KENDALL, van *Boston*.

Den 21sten, de Engelsche Schoener *John*, Kapt. G. M. FORBES, van *Demerary*; Passagiers: den Luitenant Adjudant SLENGARDE, Jr. A. van MEURS, J. RODENBROEK, THOMAS GREEN, C. RIECKER, Mrs. N. JONES en Bediende, S. WALTON en A. WELCK en Bediende.

UITGEKLAARD.

Den 18den dezer, de Noord-Amerik. Brik *Levant*, Kapt. F. NICKERSON, naar *Boston*; lading: 73 vaten Melassie.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.